

TRANSILVANIA

FÖIA ASOCIAȚIUNEI TRANSILVANE PENTRU LITERATURA ROMÂNĂ ȘI
CULTURA POPORULUI ROMÂNÜ.

Nrulü 9.

SIBIIÜ, 15 SEPTEMBRE 1893.

Anulü XXIV.

DAȚI-NE CARACTERE!

Preste câte-va zile se începe unü noü anü scolarü, și institutele de cultură cu puteri întinerite resuscepü salutara lorü activitate întru luminarea și cultivarea tinerimei, și prin acésta întru apropiarea ei de idealulü a tötă educaȚiunea: de perfecȚionarea ei fizică, înȚelesuală și morală.

Nu este problema acestorü șiruri, a se ocupa de partea fizică a educaȚiunei, cu tôte că ea cuprinde unü locü de frunte în opera culturii omenesce. De asemenea vomü atinge numai în trecätü partea intelectuală, și anume numai întru câtü inteligenȚa și simȚemintele conlucră în armoniă la dezvoltarea voinȚei, și prin acésta la formarea *caracterului*. Căci ce alta este caracterulü, decâtü consolidarea și concentrarea voinȚei într'o unitate de principii! Și decă aceste principii sunt greșite, ba chiar rele, caracterulü se arétă hotărütü inclinatü spre rău; ear decă sunt raȚionale, adevărate, morale, bune, atunci caracterulü, espresiunea lorü, este o lucrare perseverantă întru cele bune: moralitatea personificată.

De aceste dóue specii ale caracterului este condiȚionată fericirea ori nefericirea unui individü, precum și a unui poporü.

Totdeuna, în ori-ce împregiurări, scóla are a se nesui întru formarea caracterului bunü alü elevilor, căci acésta este problema ei; dar astăđi în soȚietatea omenescă, în carea

trăim, esă la ivélă o mulțime de impregiurări, cari cu îndoită serioșitate ne impun datorița, de a căuta cu totdeauna în fața lor, spre a pute apere influința lor asupra caracterului, a cunosce bunătatea ori răutatea lor, și astfel a le se întâmpina cu simpatia ori antipatia.

Sunt o serie de principii, cari înțelepții tuturor popoarelor, din toate timpurile, le-au proclamat de bune, de sfinte, de voință a dumnezeirii. Indienii și Chinezii, Egiptenii și Evreii, Grecii și Romanii convin întru a glorifica adevărul și dreptatea, trezvia, cumpetul, constanța, iubirea patriei și a națiunii, probitatea, ospitalitatea, eroismul întru apărarea țerei sale, a nemului se și altele de asemenea valoare.

Ear contrariile aceloră: minciuna și nedreptatea, beția, rapiditatea, desfrânarea, tradarea patriei sale și a poporului se și c. l. toți deopotrivă le condamnă, le combat, le timbrează de vici și crime, și se silesc a apăra încă pre copiii lor de apropierea lor. Și precum în toate timpurile și la toate popoarele, așa și astăzi cultura și știința tuturor celor le iubesc și recomandă, cestele le uresc și le resping.

Ar fi unu ce foarte trist și semn de vedită decadință, când d. e. într-o țară principiile bune și rele s'ar confunda, cele rele ar cuprinde locul celor bune, ba cele bune s'ar combate, s'ar timbra și s'ar pedepsi ca crime, ear cele rele s'ar lăuda, s'ar mări, ba s'ar remunera. Pentru o parte a țerei una lege, pentru cealaltă alta, ar fi nedreptatea privilegiată. Una limbă a se impune popoarelor de alte limbi, ear apărătorii limbei lor materne a se declara de agitat și inimi ai țerei, ar fi schimonosirea firei și a adevărului. Unu popor a se versa cu amândouă mâinile din vistieria țerei pentru toate trebuințele, reale ori și numai închipuite, celuilaltă se celorlalte a nu se da nimic, ba a li se lua și ce au avut din moși-strămoși, ar fi o răpire mascată. Unu popor a-i fi toate iertate, celuilaltă a i se opri până și întrunirile economice și culturale, ba cele școlare și bisericesti, — egala îndreptățire a cetățenilor ar fi lovită în față.

Triste aparințe cu adevărat. Dar și mai tristă, cândă acele principii false degenerază în pasiuni desfrânate ale plebei, și năvălesc în liniscea camerei școlare, sub titlul cel mincinos de cultură și filantropie se infurișează și în sanctuarul familiei, ba uită chiar și de sfințenia și inviolabilitatea caselor consacrate cultului divin. Atunci principiile cele bune, adoptate de toate popoarele culte din lume, sunt lăpedate, călcate în picioare, și locul lor îl ocupă principiile cele rele și condamnabile.

Preafiresc lucru, că aceste principii nefericite produc neconținut totu fapte de felul lor. Se rămânem la școală, factorul principal al culturii. Bărbați de școală, chemați a fi felinarele culturii, sting felinarele și în întunerecul nopții dau răsboi luminii și culturii. Ba cei chemați a fi conducători drepti și binevoitori în calea culturii, ajung la pretensiunea cea monstruoasă și absurdă, cu carea ne întâlnim chiar în zilele acestea, că în școlile popoarelor de altă limbă ale țerei *trebuie să se pună învățători, cari nu știu limba școlarilor*. Și de-și propunerea irațională nu s'a priimit tocmai în forma acesta bălțată, totuși se hotărește în respectiva adunare de „bărbați ai școlii“, a se cere dela guvern, *ca limbile materne ale școlilor să se facă loc limbii oficiale a statului*. Va se zice: un popor se nu mai fiă aceea, ce l'a făcut Dumnezeu, ci aceea ce voiesce egoismul omenesc!

În adevăr triste aparințe! Dar ele devin și mai triste, ba revoltătoare de totu bunul simț, cândă atari fapte necualificabile sunt urmările unor miserabile denunțaiuni, venite dela nisce fii rătăciți ai popoarelor lor. Pasiunea deslănțuită proclamă de trădători pre cei-ce aperi drepturile, dumnezeesci și omenesci, ale popoarelor conlocuitoare. Un fii al perđarei, care pentru treideci de arginți vinde pre mama sa, se proclamă de erou și se încarcă de cunună. Altul asemenea lui, care totu pentru bani dela stăpânii se grămădesce minciuni preste micuni și insulte preste insulte, se remuneră cu ranguri și titluri.

Fată cu aceste privelisci repulsive, cultura ne impune stricta datorință, a ne apăra cu totă serioșitatea și a combate nedreptatea cu armele dreptății, minciuna cu ale adevărului, trădarea cu ale abnegațiunei și sacrificiului, viciul cu ale virtuții. Acesta o vom face cu cel mai bun succes atunci, decât caracterului celui rău al adversarului vom opune caracterul nostru cel curat și bun, care ne conduce fără șovăire, mai bine a răbda serăciă și bătaie și închisori și persecuțiuni, împreună cu poporul nostru, decât a jertfi la idoli. Eată caracterul cel bun, care în fluctuațiunile cele selbatice ale pasiunei stă ca o stâncă neclătită. Ear efectul atârui caracteru va fi, că împlinind o datorință sântă, ce avem cătră cultura umană în general și în special a poporului nostru, ne facem demni de iubirea și încrederea lui, inspirăm respectu și caracterelor celor slabe și prin esemplul cel bun contribuim la formarea bunului caracter al tinerimei. Atunci putem fi siguri, că fiii nostri vor prefera a lupta și a muri, ca și părinții lor, în ceta celor 300 ai lui Leonida, decât a da mâna cu Efielte trădătorul!

Asceptăm dar cu dreptu cuvântu, ca bărbații de caracteru se stringă cu încredere șirurile lor întru apanarea culturei, carea este lumina și căldura unui popor. Asceptăm, ca întru această salutară lucrare ei se fiă sprijiniți de casa părintescă, de biserică, de soșietate, de toți, cari voiesc binele poporului și popórelor. Asceptăm cu deosebire, ca scóla, resadnița culturei, cultivându în frumósă armoniă puterile trupesci și facultățile sufletesci ale tinerimei, se desvólte simțemintele cele bune, se îndrepte voința, se scóta în lume caractere firme și curate.

Învătători consci de chiámarea vóstră, ȓilele de grea cercare cu indoită stăruință ceru dela voi: Dați-ne caractere!

Z. Boiu.

SOCIETATEA „PETRU MAIORŪ“.

Amŭ priimitŭ ŝi cetitŭ cu plăcere Raportulŭ generalŭ alŭ societății de lectură „*Petru Maiorŭ*“ a tinerimei române dela universitatea din Budapesta pe anulŭ scolasticŭ 1892/93. Sciindŭ, cu ce viŭ interesŭ urmăresce publiculŭ nostru activitatea ŝi desvoltarea acesteŭ ŝi a tuturorŭ societățilorŭ nōstre academice, reproducemŭ din raportulŭ publicatŭ următorele sciri ŝi date, cari vorbescŭ de sine de ajunsŭ.

„De frumōse idei aŭ fostŭ conduși antecesorii nostri, acum 31 ani, cândŭ aŭ înființatŭ societatea „*Petru Maiorŭ*“. Suntemŭ deplinŭ convinși, că singuri se simțiau ei înainte de înființarea societăței, întocmai precum singuri ne-amŭ simți ŝi noi astăzi aici în mijloculŭ străinismului ŝi în fața curentului, ce domnesce în întregă țera, dacă n'amŭ avé acestŭ unicŭ focarŭ, menitŭ în generalŭ, a răspândi cultura națională, în specialŭ a stringe legăturile de frăție ŝi colegialitate între tinerii români veniți aici din tōte părțile țerei.

Modestŭ a fostŭ începutulŭ societății nōstre, modeste sunt ŝi împregiurările, în cari ea se găsește astăzi. Cu tōte acestea constatămŭ, că în mēsură micilorŭ mijlōce, de cari dispune, ea progresēză în modŭ satisfăcătoriu. Dēcă ne gândimŭ la greutățile înființarei societății, la pedecile ce i s'aŭ pusŭ în desvoltarea ei, precum ŝi la progresele realizate în butulŭ tuturorŭ acestora, o nespūsă bucuriă ŝi mare speranță pentru viitorŭ umple inimile nōstre. Acestea crescŭ ŝi ne încuragiēză cu atâtŭ mai multŭ, cu câtŭ vedemŭ încrederea, stima ŝi iubirea, ce societatea nōstră a dobânditŭ prin purtarea sa de până acum înaintea întregēŭ națiunii, care nici odată n'a întârziatŭ a-i întinde spriginulŭ seŭ atâtŭ moralŭ, câtŭ ŝi materialŭ, cândŭ i-a vedutŭ existența amenințată. Tinerimea română pururea trebuie sē fiă recunoscētōre națiunei pentru căldurosulŭ ei spriginŭ. Acēstă recunoscință nu o putemŭ dovedi mai bine decâtŭ împlinindu-ne datoria, ce ni se impune față cu societatea, ai cărei membri ne numimŭ cu atâta mândrie.

Întru câtu ne-amu împlinitu datoria în anulă acesta, iarăși națiunea ne va judeca. Comitetulă își ține de datorie a da socotelă despre activitatea societății în decursulă anului școlasticu, la sfârșitulă căruia ne găsimu acum.

Societatea în anulă acesta a număratu 39 membri onorari, 29 membri fundatori, 49 membri ordinari și 1 membru ajutătoriu.

Cu bucuriă constatăm, că numărulă membriloră ordinari în anulă acesta a crescutu cu 10 față cu celă din anulă precedentu.

Pentru resolvarea afaceriloră s'au ținutu totală 18 ședințe, dintre cari 2 generale ordinare, 7 generale estraordinare și 9 ordinare.

Societatea urmărindă cu o deosebită atențiune activitatea aceloră bărbați ai nostri, cari cu abnegațiune și devotamentu lucrăză pentru propășirea neamului nostru, a aflatu de bine a înregistra în ședința generală estra-ordinară dela 25 Februariu a. c., între membrii săi onorari pre p. t. domnă *Z. Boiu*, asesoru consistorială în Sibiu, precum și pre dlă *G. Fopu de Basescu*, mare-proprietaru, remițendu-le diplomele de membri onorari și priimindă cu bucuriă adresele d-loră; ear dlă *Coriolanu Brediceanu*, membru onoraru, satisfăcendă §-lui 10 din statutele societății, a fostu declarată în ședința generală ordinară din 6 Iuniu și de membru fundatoru.

Comisiunea literară, precum și alți membri în anulă acesta încă au doveditu ună viă interesu referitoru la activitatea literară a societății; ear biblioteca s'a sporitu preste așteptare, consistendă la sfârșitulă anului administrativu din 1410 opuri în 1732 volume.

În starea financiară a societății de asemenea se constată ună progresu îmbucurătoru; averea totală în bani și efecte se urcă la suma de 4,796 fl. 19 cr., mai multă cu 141 fl. 70 cr., de câtă a fostu în anulă trecută.

Societatea mai dispune încă de 375 exemplare din „Istoria pentru începutul Românilor“ de Petru Maior. De asemenea se mai găsesc 382 exemplare din tragedia „Horia“ de Ghiță Pop. Prețul unui exemplar din Istorie legat e 1 fl. 10 cr., broșurat 60 cr., ear din tragedie 1 exemplar broșurat 55 cr.“

Acestea sînt în reasumată momentele principale din viața societății „Petru Maior“ în decursul anului scol. 1892/3.
Vivat! Crescat! Floreat!
Unu amic.

E MAI BINE A NU CUNOSCE VIITORUL DECÂTĂ A-LĂ CUNOSCE.

(Disertațiune.)

Care este omul, care nu și-a fremîntat creierul, pentru a afla ce-l va aduce ziua de mâine? — Care este spiritul *pesimist* sîu *optimist*, care nu a avut curiozitatea a pîtrunde în întunerecul viitorului?

Care este spiritul cugetător, care cînd vorbește de realizarea vre-unuia din planurile sale, nu pune aceea conjuncțiune de un înțeles mistic, care cuprinde o lume întregă, conjuncțiune ce coordinează ziua de azi cu ziua de mâine, ora de acum cu ceea ce vine, aceea conjuncțiune, care este *décă*, ce desparte idealul de realitate, iluziunea de decepțiune?

Viitorul nostru nu este alt-ceva, dupăcum spun unii omeni cu inteligență superioară, decât efectul cauzelor din prezent, după alții un sfat, o hotărîre a providenței.

Ne întrebăm însă, pe care din aceste două trebuie s'o primim ca adevărată? Acastă cestiune nici odată n'a avut un răspuns definitiv. Dar motivele pentru cea din urmă sînt neasemenat mai ponderose; căci nu exclusiv de om, ci de o mîie de alți factori *afară de dînsul* e legat și condiționat viitorul lui.

Totuși omul, scrutător de fire, are o curiozitate invisibilă —, curiozitate înăscută, de a-și cunoaște viitorul. — Adeseori îl vedem încercându-l imposibilul, pentru a descoperi secretul, ce nimeni nu l-a cunoscut. Căci cine — își cunoaște viitorul? Nimeni. — Ceea ce ni s'a întâmplat este trecutul, ceea ce ni se întâmplă este prezentul, și *dorința* de a ști ceea ce urmează ar fi *viitorul*. Viitorul este deci un termen, la care nu ajungem nici odată, căci dorul de a-l cunoaște ne frământă neîncetat până la moarte. Ce ar urma însă, dacă am cunoaște viitorul? Forțe lesne de explicat. Zelul, imaginațiunea, ambițiunea, plăcerea, cu care am întreprins întotdeauna acțiunile noastre, ar înceta cu totul; facultățile, care concurează pentru a ne îndulci viața, ar slăbi și cu timpul ar dispărea.

Căci, ôre cine ar fi omul, care știind că legile viitorului sunt nestrămutate, ar lucra pentru a-și îmbogăți memoria, se uita pentru a lăsa posterității un ce folositor? Dacă am ști de exemplu că ziua de mâine ne este favorabilă, rezultă din natura omului chiar, de a nu întrebuința ziua de azi. — Ear despre celelalte afecte ale inimei nu putem vorbi de câtă cu forță multă rezervă, pentru că adese-ori se întâmplă se prevedem prin inteligență pasul greșit al inimei, și cu toate acestea se nu-l împedecăm, și acesta, numai pentru a satisface poate unele din simțurile noastre cele mai puțin nobile.

Totuși ne este favorabilă a nu cunoaște viitorul, a nu cunoaște surisul se lacrimă zilei de mâine; căci viața parte mare nu este dulce, de câtă privită prin prisma iluziunilor. Și ceva curios, ne nascem pentru viitor, trăim, luptăm pentru densul, sperând în veci la o viață — mai bună.

Viitorul deci, conform cugetărilor mai profunde, nu urmează a fi decât realizarea scopului, pentru care am lucrat, fără a perde însă din vedere proverbiul românesc atât de bine știu: „Cum îți vei așterne, așa vei dormi“.

Speranța în Dumnezeu și credința că elu nu uită pe nimeni, se ne lumineze în veci în calea noastră. Și atunci se fim siguri, că cu toate că pentru noi viitorul rămâne *un punctu de întrebare*, totuși vomu fi gata a suferi cu abnegațiune lucrurile neplăcute, ce elu ne rezervă; punându în schimb mai multu prețu pe cele plăcute, care după vederile noastre cele mărginite sunt așa de puține la număr, dar cări adese-ori ne facu se uităm chiaru trecutul celu mai trist.

Conchidem dar din acésta, că omul nu póte scí ce-i va aduce ziua de mâne, — trebuie dar ca fiă-care se lucreze neîncetat cele bune, cu speranța că va veni unu timp, cându planurile, aspirațiunile, dorințele sale voru fi realizate.

Maria Urechia.

CĂRȚI SCOLARE OPRITE.

Ministrul r. u. de culte și instrucțiune publică din nou a mai oprit următoarele cărți scolare:

1. Gramatica elementară a limbei germane, de *I. Macsimu* și *N. Pilăia*. Brașov 1892.

2. Poetica română pentru cursul secundar, de *I. Manliu*, Bucuresci 1890.

3. Principii de literatură, de *M. Străjanu*. Craiova 1892.

4. Istoria universală de *I. Slavici*. Partea II (evul mediu). Bucuresci 1891.

5. *I. W. Putzger's Historischer Schultatlas*, 17-te Auflage, Bielefeld & Leipzig 1891.

Motivele acestei repetite daunări a scólei române, carea îndoit simte greutatea ei, precum aflăm din isvoru foarte credibilu, aru fi mai cu sémă, ba aprópe toate de natură politică. Și anume:

La 1, că s'ar aminti în mai multe locuri de Transilvania și Ungaria, — Franciscu Iosifu s'ar numi împératu-rege etc.

La 2, că s'ar povesti de o eroină română, carea la 1849, cându într'unu satu unde rămăseseră numai femeile, căci bărbații toți erau duși în resbelu contra Maghiariloru, acestea au

alungatū pre husarii maghiari, cari voiaū sē între în satū; apoi arū aduce și din biografia lui Iancu ș. a.

La 3, că aduce o poesiă carea ȑice, că Românulū e persecutatū de Ruși, cari i-aū luatū Basarabia; de Austria, carea i-a luatū Bucovina; de Maghiari, cari îlū persecută din vechime. (Este cunoscuta doină de Eminescu: Dela Nistru pân' la Tissa totū Românulu plânsu-mi-s'a etc.)

La 4, că istoria este scrisă din punctū de vedere românescū, și ca atare nu se pōte da ca manualū în mână scolarulu românū din Ungaria. În fine

La 5, că Ungaria este pusă sub titlulū Kaisertum Österreich etc.

Precum se vede dar, recensiuinea nu e făcută de pedagogi și bărbați de scōlă, ci pare-că de vr'unū polițistū, care cotilește prin tōte unghiurile, ca se găsească ceva, cu ce sē-și pōtă recomanda stăpânilorū „hârnicia“ sa. Dar ore cāți și cari Români stau în consiliulū de instrucțiune alū țerei? Cui se concrede recensiuinea cărților scolare române? Și este ore scopulū atârorū recensiuinei promovarea, ori mai vêrtosū ruinaarea scōlei române?

Ba dēcă considerămū, că reuniunea pedagogilorū maghiari recomandă ministrulu ne mai auȑita regulă pedagogică, a lua mēsurile de lipsă, *ca loculū limbei materne în scōlele nemaghiare sē-lū cuprindă limba maghiară*, enigma este deslegată: *volnicia declară, resbelū rațiunei, întuneculū luminei!*

Unū dascălū.

DELA ACADEMIA ROMÂNĂ.

Sub auspiciile Academiei aū eșitū: *Analele Academiei române*, seria II, tomulū XV, 1892—1893. Partea administrativă și desbaterile. Bucuresci, Carolū Göbl, 1893.

Dimitriu Cichindealū, date noue despre viața și activitatea lui. Discursū de recepțiune de Iosifū *Vulcanū*, cu răspunsū de A. *Urechia*. Bucuresci, Carolū Göbl, 1893.

Dlă Gr. *Tocilescu* a fostă esmășă din partea Academiei române la congresulă archeologică englezescă din Londra, unde la 2/14 Iulă vorbi despre valurile romane din Dobrogea în comparație cu cele din Englitera. Congresulă alese pre eruditulă academiciană română membru ală seu.

DIN CRONICA LUNARĂ.

Necrologă. Din Bucovina ne vine trista novelă despre mórtea maresalului țerei și consiliară intimă ală Maiestății Sale, *Alecă Baronă Vasilco*, care la 8/20 Augustă a răposată la moșia sa Berhometă. Reposatulă a fostă ună distinsă dignitară ală țerei și ună fiă zelosă și credinciosă ală poporului seă, care nu lipsia nică cândă din primulă siră ală consultătoriloră și conducătoriloră aceluia. Ne asociămă numărului celui mare ală stimătoriloră lui și-ă dicemă din adănculă inimei: Fiă-ă țărana ușoră și memoria binecuvăntată!

— La 17/29 Augustă a răposată în Brașovă *Artemiă Feneșană*, profesoră la scôla comercială și reală gr. or. rom., în anulă 46. ală vieței și 19. ală activității profesorale. Onóre memoriei lui!

— La 15/27 Augustă n. a reposată on. protopopă și parochă gr. cat. ală Gherlei *Andreă Antonă* în etate de 63 ani.

— *Anunciă funebreală — fatală.* Din incidentulă morții canoniculă gr. cat. română *Eusebiă Cartice* din Gherla, Ven. Capitulă trămisese la unele foă române anuniuri în limba maghiară. Reprobată această procedere, dd. respectivă aă escusat'ă cu aceea, că numai din eróre s'ău trămisă la foile române anuniuri maghiare, căci de acestea s'ău tipărită numai câte-va „pentru autoritățile străine și capitulele rom. catolice“. „Gaz. Tr.“ combate și acestă actă ca ună semnă de servilismă. Și cu dreptă cuvântă. Căci cineă va respecta limba ta, decă tu însuți o nerespectezi? Și cine te va respecta pre tine, decă tu nu ții nimică la demnitatea ta? —

— *Pedagogiă nouă.* În adunarea de estimpă a inspectoriloră scolară regnicolară, unulă Dr. Neményi (óre măi nainte cum l'ă chiamătu?) a propusă, ca se se schimbe actualulă plană de învățământă ală scôleloră poporale, și în loculă limbei materne în dată dela începută se se ia de basă în scôlele nemaghiare limba maghiară. Ear altulă, Bánhegyi, merse și măi departe, propunendă, ca prin scôlele nemaghiare se se pună învățatori, cară nu sciă făr' limba maghiară.

Va se dică, învățătorul se vorbească într'o limbă și scolarii într'alta. — În adevăr nouă Pedagogia! Apoi mai dică cineva, că nu ese de aici cultura orientului european!

— *Fundațiunea Gojdu*. Comitetul administrativ al fundațiunei Gojdu a fost întrunit în Sibiiu dela 16—20 August (28 Aug. — 1 Sept.). Stipendiile votate pe anul scolar 1893/4 facu:

cele vechi	46	cu suma de 13,100 fl.
cele noue	28	cu suma de 5,450 „
tacsele pentru	24	rigorosanți cu 2,000 „

În total . . . 20,550 fl.

— *Demonstrațiunile și tumulte de stradă din Oradea mare*, făcute de plebea maghiară de acolo, au fost îndreptate asupra tuturor locuitorilor români, dela Episcopu până la țeranu, ba s'a estinsu și asupra scolelor și bisericilor române. Ansă mai de aprôpe la acelea a datu pamfletul unui preot renegeat, care a denunțat ca crimă ori-ce mișcare de vieță românească. Înșelători și înșelați, unul p'altul ve degradați! —

— *Scôla română de fete în Oradea-mare*. Înregistrăm cu bucuriă, că societatea română din Oradea-mare, ce se înființase la 1881 în scopul adunării de mijloce pentru deschiderea unei scôle de fete acolo, și-a reînceput activitatea în acéstă direcțiune. Mijlocele, de cari dispune, trecu ceva preste 6000 fl. Dorim bun succesu în afacerea acésta de mare însemnătate pentru frații nostri din părțile Bihariei; fiă ca ei să urmeze câtu mai curêndu pre frații din Brașov, Sibiiu, Blaj, Arad etc., pe unde vedem înflorind atari scôle forte necesare pentru cultura poporului nostru.

— *Bărbați și femeile*. În Europa se află de presentu aprôpe 171 milioane bărbați și aprôpe 175 milioane femei; țările cele mai bogate de femei sunt: Norvegia și Portugalia: 1091 femei la 1000 bărbați; cea mai sêracă Bosnia: 895 femei la 1000 bărbați.

— *La congresul archeologicu din Londra*, ce se va deschide la 1 Augustu a. c., România va fi reprezentată prin d. Gr. G. Tocilescu.

— *Casurile de nascere și de môrte în Ungaria*. După o statistică edată de Dr. I. Roth, în Ungaria nasterile sunt mai multe, decâtu în alte țeri; căci d. e. în Francia vinu pe 1000 suflete 25.4, în Englitera 33.9, în Germania 38.6, în partea austriacă 39.7, ear în partea ungară 44. Din contră însă și mortalitatea copiilor este mai mare în Ungaria, decâtu în țările numite; și așa se

póte dice, că Ungaria are în proporțiune cei mai mulți copii și cei mai puțin bătrâni.

— *Restaurarea vechei metropolii din Târgoviste.* La 1/13 Iuliū a. c. s'a serbatū în vechia capitală a Munteniei cu frumoasă solenitate punerea petrei fundamentale la rezidirea vechei mitropolii, carea în cursul timpului se ruinase. După descrierea făcută în „Fóia diecesană“ din Caransebeșu de unū „Bănățianū“, mitropolia proiectată se face după unū planū cu biserica cea mare, ce se zidesce în Craiova, și cu câți-va metri cuadrați mai mare, de cum a fostū zidirea cea vechiă. Actulū religiosū l'a sêvêrsitū În. P. S. Mitropolitū-Primatū Ghenadie, însoțitū de Dlū ministru alū cultelorū Tache Ionescu, de oficialii administrativi, militari etc., O nouă dovédă despre laudabila îngrijire, ce se dă din partea fraților nostri conservărei monumentelorū istorice.

— *Conferința națională din Sibiiū,* ținută la 11/23 și 12/24 Iuliū, a fostū cercetată de preste 200 delegați, o mulțime impo-santă de poporū din Sibiiū și împregiurime, ba din tótă țera, și aprópe din tóte țerile locuite de români (1 chiar din Basarabia). Lucrările conferinței aparțin terenulū politicū; ceea-ce din punctū de vedere culturalū nu putem trece cu vederea, este purtarea cea seriósă și démnă a poporului adunatū în numărū de mai multe mii, precum și firma solidaritate dintre inteligință și poporū, ambele prevestiri de unū venitoriū mai fericitū alū poporului nostru. —

— *Bancă nouă românéscă.* În Vistea inferióră, comit. Făgărașului, s'a înființatū o bancă nouă cu numele „Olteana“. Capitalulū de fundare e 10,000 fl., aprópe totū încassatū deja.

— *Monumentū culturalū.* În Cetinje s'a sêrbatū la 15/27 Iuliu a. c. cu mare solenitate aniversara 400 dela înființarea primei tipografii slave-sêrbesci, carea se dice că s'a fundatū la 1463, adecă fiindū Gutenberg încă în viétă. Tipografia stă încă și se pestréză ca monumentū culturalū.

— *La universitatea c. r. din Cernăuți* aū fostū în semestrulū de véră 1892/3, 308 studenți, și anume: la facultatea teologică 60, la cea juridică 203, la cea filosofică 24 și la farmaceutică 21. După limba maternă: Germani 134, Români 94, Ruteni 40, Slovaci 24, apoi 3 Cechi, 5 Sêrbî, 1 Rusū și 4 Armeni. După confesiune: 124 greco-orientali, 4 armeno-orientali, 97 mosaici, 55 rom. catolici, 18 gr. catolici, 6 arm. catolici și 5 evang.-luterani.

— *Promoțiune cu laudă.* La universitatea din Berna a doctorisatū în filosofii profesorulū din Bucuresci Emanuilū Grigoroviță,

obținându prin unanimitate promoțiunea de Doctor în filosofie „magna cum laude“.

— *Societatea pentru cultura și literatura română în Bucovina* a adus în ultima sa adunare generală concludul, ca să se adune și să se pestreze toate publicațiunile scriitorilor români bucovineni. Concludul foarte momentos și recomandabil pentru toate societățile noastre literare și culturale.

— *Congresul studenților din România* se va ține la 5—8 Septembrie în Buzeu.

— *Fondul Pavelianu*, întemeiat de P. S. Eppu al Oradei-mari Michailu Pavelu pentru interesele culturale ale diecesei, în urma unei năue donațiuni de 29,000 fl. a ajuns la cifra de 480,000 fl. —

— „*Kotecz*“ și „*Cotețu*“. Întrerupem pentru un moment serioșitatea, ce datorim chemăreii noastre, pentru de a face loc unei observări ridicule, însă caracteristice pentru împregiurările din țera noastră. Într'o foiă maghiară, ce ese într'unu ținut aproape curat românesc („*Alföld*“ din Arad) un smintit impută profesorilor din Beiușu, că „valachiséză“ numele scolarilor, făcându pre un scolaru, care mai nainte se scria „*Kotecz*“, să se scriă acum „*Cotețu*“. — Locul, ce l'ar merita un astfel de scriitoru său mai bine „guițătoriu“, care pretinde a se scrie numele românesc cu ortografia străină, i l'ar scia areta cu degetul ori-ce țeran român.

— *Doi preoți*. Preotul gr. cat. din Genieta *Eugeniu Venter* era espus în foi maghiare ca unul, care pentru simțemintele sale maghiare are se suferă din partea Eppului său Pavelu, ca și altu preot Adalbert Pitucă, care combate limba și cultura poporului său. Preotul Venter declară acum prin aceleși foi, că faimele acele sunt fără temei, că el e român, cu numele și cu inima, că respinge cu dispreț timbrul renegatismului și nu voiesce a sta pe un nivel cu Pitucă. — În adevăr rău nume și-a făcutu cestu din urmă, și e de dorit, ca se nu afe nici un imitator.

— *Societatea dămnelor române din Bucovina* are aproape în toate locurile mai însemnate din țera filiale. Una din acestea, cea din *Storojinețu*, s'a înființat de curându și a ținut la 12/24 Augustu a. c. adunarea sa constitutivă, alegându presidentă pre baronésa *Eufrosina de Hurmuzachi*. Înteresant e, că dupacum comunică în adunare ilustra presidentă, încă fericitul Aron Pumnul făcuse planul de a înființa o reuniune a femeilor române, cu scopu de a crea un internat român pentru fete. Urăm și nou înființatei filiale cel mai bun succes. —

— *Donațiune generoasă.* Societatea „Școala română” din Bucovina a priimit ȳilele acestea o donațiune de 20,000 fl., oferit ȳ de preotul ȳ din Rușii Moldovitei *Vasile Cocărlă*, cu scop ȳ de a se înfiinȳa în Suceava un ȳ internat ȳ pentru elevii români dela gimnasiul ȳ de acolo.

— *Pensionat ȳ român ȳ de copile în Cernăuȳi.* Dna *Aurelia* vȳd. *Pipoșiu* anunȳă deschiderea unui pensionat ȳ de fete ȳ în Cernăuȳi. Acela va cuprinde deja în anul ȳ 1893/4, 6 clase; instrucțiunea se va face strict ȳ dup ȳ plan ȳ, limba de propunere în școl ȳ și de conversațiune în internat ȳ va fi cea română; solvirea lunar ȳ pentru interniste 26 fl., pentru externe 5 fl. Dup ȳ „Gaz. Buc.” institutul ȳ are cele mai bune prospecte.

— *Școl ȳ de lucru din Brașov ȳ* a dnei *Maria Bel ȳ* se va ține și în anul ȳ școlar ȳ 1893/4, dându-se fetitelor ȳ instrucțiune în cusut ȳ, chindesit ȳ, țesut ȳ, spelat ȳ, c ȳlcat ȳ și tȳte lucrurile femeesci. Pe l ȳng ȳ ac ȳsta fetitele pot ȳ cerceta școlele de or ȳ-ce fel ȳ de acolo.

— *Iubile ȳ de 50 ani ȳ ai preoȳiei.* Parochiul ȳ din R ȳd ȳuȳi și Archipresbiter ȳ staurȳfor ȳ *Ioan ȳ Mandrila*, a serbat ȳ la 22 August ȳ iubileul ȳ de 50 ani ȳ ai preoȳiei sale. Clerul ȳ și poporul ȳ din oraș ȳ și din ținut ȳ, direg ȳtoriile locale, diferite reuniuni, între cari și a dȳmnelor ȳ române din Bucovina, n'a ȳ lipsit ȳ a aduce zelosul ȳ și onorabilul ȳ iubilar ȳ fericit ȳrile și darurile lor ȳ, Consistoriul ȳ archiepiscopesc ȳ, în frunte cu Em. S. D. Metropolit ȳ Silvestru, i-a tr ȳmis ȳ o adres ȳ de recunosc ȳnȳă, c ȳreia dup ȳ cuv ȳntarea festiv ȳ de P. Teodor ȳ *Patrașu* s'a dat ȳ cetire din partea Protopresbiterul ȳ *Tarangul ȳ* din Voloveț ȳ. — Tr ȳieșc ȳ „bunul ȳ lucr ȳtori ȳ al ȳ viei lui Christos ȳ”!

Tot ȳ în ȳia ac ȳsta și-a s ȳrbat ȳ iubileul ȳ de 50 ani ȳ ai preoȳiei și ven. canonic ȳ preposit ȳ din Oradea-mare Teodor ȳ *Köv ȳry*, fost ȳ mult ȳ ani profesor ȳ și director ȳ gimnasial ȳ în Beiuș ȳ. Gratu-l ȳrile nȳstre!

— *Desp ȳrț ȳmintele Asociaȳiunei.* Înregistr ȳm ȳ cu bucuri ȳ, c ȳ desp ȳrț ȳmintele Asociaȳiunei ținu cu frumoșe rezultate, materiale și morale, adun ȳrile lor ȳ, și c ȳ prin buna înȳelegere dintre conduc ȳtoriile se ȳ poporul ȳ nostru pȳte gusta din dulc ȳta cultur ȳi sale propri ȳ chiar ȳ și prin ținuturi, unde ac ȳsta p ȳn ȳ acum p ȳrea un ȳ ce imposibil ȳ. Avem ȳ în vedere, între altele, adunarea din S ȳbad ȳ, cercul ȳ M. Oșorhei ȳ, ținut ȳ la 20 Iuli ȳ n., carea a de-curs ȳ frumos ȳ și a f ȳcut ȳ o impresiune pl ȳcut ȳ în popor ȳ. Înainte cu Dumneș ȳ!

CEI DOI AMICI.

Purtatū de dorū în depărtări,
 Amiculū cum sosese,
 La grópa unui scumpū amicū
 O lacrimă jertfese,
 O lacrim', unū adâncū suspinū,
 O caldă rugăciune,
 Ca fruntea celui adormitū
 Eternulū s'o 'ncunune.

Și re'ntornândū cu ochiulū greū,
 Unū viforū îlū cuprinde,
 Și 'ntr'unū abisū prundosū, petrosū
 Pămêntulū îlū vinde;
 Și cândū îi sarū într'ajutoriū
 Drumariī, trecătoriī,
 Și-lū scotū ca p'unū cadavru mutū,
 Îi scutură fioriī.

Ear sufletulū amiculū
 Din plaiulū fericireī,
 Alérgă, sbórá și-a ajunsū
 La tronulū preamărireī.
 „Părinte, unū sufletū luptă greu,
 Se vină, se remână;
 O lasă-lū încă pe pămêntū,
 În patria betrână.

Prezența lui o cerū plângêndū
 Soția și copiiī,
 Vibrarea lui servesce blândū
 Pre morțiī și pre viiī.
 Eu l'amū iubitū, elū m'a iubitū,
 Iubirea e curată,
 Și astăzi chiarū o-a doveditū
 Gropsóra mea udată“.

„Elu a cădută căutând spre ceru,
 Cum zaci și tu sub glie;
 Iubirea vóstră e și-a mea,
 Amiculă teu se învie!“
 Atunci în psalmi melodioși
 Erumpe mortu 'ndată:
 „Părinte, îndurarea ta
 E 'n veci nemăsurată!“

E. Silvanu.

MULȚEMITĂ PUBLICĂ.

Onoratulă institută de credită și economiă „*Albina, filiala Brașovă*“, a donată pe séma *scólei civile de fete cu internată a „Asociațiunei transilvane“ în Sibiiu*, ca mijlóce de învățământă 8 (optă) mașine de cusută. Ună dară mai potrivită și mai frumosă nu se putea face scólei nóstre pentru acum.

Subsemnata direcțiune își ține de plăcută datorință, a esprima generosului donatoră și pe calea acésta sincera sa mulțemită.

Sibiiu, 26 Augustă 1893.

Dr. I. Crișianu,
 directoră.

FONDULŬ GEORGIŬ BARIȚIŬ.

On. Comitetă ală Asociațiunei transilvane prin concludulă seă dela 9 Maiă n. a. c. a creată întru pia memoriă a președintelă seă *GeorgiŬ Barițiu* ună fondă, din care se se acórde premiă pentru produse literare și se se creeze locuri libere pentru eleve în internatulă de fete ală Asociațiunei.

Spre scopulă colectărei pentru acestă fondă s'aă distribuită la despărțeminte și la particulari ună numără corespundătoriă de apeluri și liste.

Aceste liste au început a intra la comitet, și conformă concludului luat ele se publică în organul Asociațiunei, cu acea rugare din partea redacțiunei, ca eventualele erori de nume, sumele contribuite ș. a., ce s'ar străcura în publicațiunile acestea, cei interesați se binevoiască a le reclama aici.

Începem cu *lista Nr. 1*, a gremiului Comitetului, carea este cea următoare:

Dr. Ilarionu Pușcariu 50 fl.; Baronu Urs 50 fl.; Parteniū Cosma 20 fl.; I. Hannia 10 fl.; I. Papiu 5 fl.; Nicanoru Fratesiu 5 fl.; Z. Boiu 5 fl.; Dr. Corn. Diaconovich 10 fl.; Onoriu Tilea 15 fl.; Mateiu Voileanu 5 fl.; Iosifu Sterca Șuluțiu 10 fl.; Ioanu V. Russu 10 fl.; Nicolau Toganu 5 fl.; Ioanu Crețiu 2 fl.; Dr. Amos Francu 5 fl. — Suma 157 fl.

Lista Nr. 500. Colect. dlū Parteniū Cosma: George Pop de Băsesci 100 fl.; P. Lucuța in Sibiu 10 fl.; Ioanu Lințu din Caransebeș 3 fl. 50 cr.; Alecsandru Lebu 10 fl.; „Albina“ institutū de creditū și de economii in Sibiu 200 fl. — Suma 323 fl. 50 cr.

Lista Nr. 503. Colect. dlū P. Cosma: Iosifu de Orbonașu in Orăștie 1 fl.; Gavriliu Davidu in Orăștia 1 fl.; Ioanu Lazaroiu in Orăștia 1 fl.; Dr. Erdelyi in Orăștia 1 fl.; Laurianu Bercianu in Romosu 5 fl.; Dr. Silviu Moldovanu in Orăștia 2 fl.; Petru Truca in Vaidei 1 fl.; Ioanu Roșu in Turdas 2 fl.; David Avramescu in Orestiōra de susu 1 fl.; Vasiliu Sintionu in Castau 50 cr.; Boteanu Ioanu in Bințintu 50 cr.; Dumitru Iosifu in Beriū 1 fl.; Avram Mihailu in Romoșeli 1 fl.; Nicolau Dubleșu in Romoșeli 1 fl.; Stefanu Popu in Orăștie 50 cr.; Ionuțiu Ștefănescu in Cugir 50 cr.; B. Herlea in Cugir 50 cr.; P. Vlad in Orăștie 1 fl.; Nicolau Popoviciu in Orăștie 1 fl.; Nicolai Pareu in Orăștie 1 fl.; Ioanu Munteanu in Orăștie 1 fl.; Nasta Avramu in Romoșeli 50 cr.; George Bogdanescu in Romosu 1 fl.; D. Avram in Romoșeli 1 fl.; Ioanu Filimonescu in Grădiște 50 cr.; Alecsandru P. Lemeny in Borșa 1 fl. 50 cr.; N. N. 50 cr. — Suma 29 fl. 50 cr.

Lista Nr. 10. Colect. dlū D. R. Cordescu, director la liceulū „Lumina“ in București:

Daniil R. Cordescu 20 lei; Dumitru Ștănescu 2 lei; Ioanu Clinciū 2 lei; I. Oltescu 2 lei; P. Stroescu 1 lei; G. Coman 2 lei; N. Colceag 1 lei; Lupu Antonescu, 10 lei; Dim. Leca 1 lei; Mihail V. Codrescu 1 lei; Dumitru Mateescu 1 lei; F. Robin 1 lei; Nicolae Crăciunescu 1 lei. — Suma 45 lei.

Lista Nr. 514. Col. dlă P. Cosma: Ludovică Simion, obl. a inst. „Iulia” 50 fl.; Petru Rusu 1 fl.; M. Cetașianu 1 fl.; Alexandru Silasi 1 fl.; I. Bozacu 1 fl.; Iosif Costin 1 fl.; Ștefan Colceriu 2 fl.; T. Iustian 2 fl.; Augustin Aldea 1 fl.; P. Podóbă 1 fl.; Dr. Georgiu Prunea 1 fl.; Ioane Pontea 40 cr.; Ioan Moldovan 1 fl.; Vasiliu Suci 1 fl. — Suma 64 fl. 40 cr.

BIBLIOGRAFIA.

Istoria biblică în folosul școlilor populare. Cu 10 ilustrații după Biblia ilustrată de G. Doré. Prețului: legat 30 cr. broșat 25 cr. Sibiu, editura și tiparul tipografiei arhidieceșane, 1892.

Istoria bisericească pentru școlile populare. Prețului: legat 35 cr. Sibiu, editura și tiparul tipografiei arhidieceșane, 1893.

Catehismul religiei ortodoxe resăritene pentru școlile populare, de Dr. Petru Barbu, Caransebeș tipografia și librăria dieceșană, 1893. Prețului 20 cr.

Raportul general al societății de lectură „Petru Maior” a tinerimii române de la universitatea din Budapesta pe anul școlastic 1892/93. Proprietatea societății, tiparul „Institutului tipografic” în Sibiu. (Cuprinsul raportului îl aducem la altă loc).

PARTEA OFICIALĂ.

Nr. 293/1893.

Proces verbal

al comitetului Asociației transilvane pentru literatura română și cultura poporului român, luat în ședința de la 27 Iulie n. 1893.

Președinte ad hoc: Ioan Hannia, membru al comitetului. Membrii prezenți: Partenie Cosma, Z. Boiu, Dr. C. Diaconovich, I. Crețu, I. Simonescu, N. Toganu.

Secretari: Dr. A. Frâncu.

Nr. 134. Se prezintă raportul cu data pres. 4 Iulie n. al dlui Z. Boiu, secretariu I al Asociației, în calitate de substitut al delegatului comitetului, despre examenele finale pentru anul școlastic 1892/93 de la școala de fete a Asociației, din care se vede, că:

a) examenele au decurs în regulă, după programa stabilită și au fost cercetate de un public numeros român și străin,

ear la examenul din istoria universală a fost de față și dnul inspector reg. de școle E. de Trauschenfels;

b) rezultatul examenelor a fost preste tot mulțimitor, și s'au distins mai ales elevele din clasa IV civilă;

c) corpul didactic și-a împlinit în cursul anului cu zel datorințele, simte însă necesitatea instituirii unei noue puteri didactice;

d) la cursul complementar au fost însușite 13 eleve, dar regulat l'au cercetat numai 3 și la examen au fost numai 5; prin urmare ar fi de lipsă dispozițiunea, ca elevele înscrise să solvască didactul, să cerceteze orele de instrucțiune și să se supună unui examen, fiindcă la din contră cursul acesta nu va putea areta rezultatele dorite;

e) se simte necesitatea de a se pune la dispozițiunea școlii două sale pentru bibliotecă, muzeu fizical și sale de musică.

— Se ia act, cu acel adaus, că cestiunea înmulțirii salelor se va rezolvă în merit după ce comisiunea numită sub p. 96 al procesului verbal delă 9 Iuniu a. c. își va presenta raportul, ear cu privire la susținerea și condițiunile cursului complementar se va decide după-ce corpul didactic își va fi precisat părerea sa în cauză. (Ex. Nr. 251/1893).

Nr. 135. Direcțiunea școlii civile de fete a Asociațiunei înainteză prin hârtia cu data 6 Iuliu n. cererile directoarei internatului Elena Petrașcu și a învățătorului ordinaru Dr. V. Bologa pentru acordarea cuincuenalelor prevădute în decisiunea comitetului cuprinsă sub Nr. 87 al procesului verbal delă 18 Martiu 1891.

— De ore-ce decisiunea comitetului delă 18 Martiu 1891 a ficsat emolumentele, și între aceste și cuincuenalele puterilor didactice delă școla civilă de fete cu internat a Asociațiunei numai cu începerea delă anul scol. 1891/92, cererile directoarei internatului și a învățătorului ordinaru Dr. V. Bologa nu se pot încuviința. (Ex. Nr. 253/1893.)

Nr. 136. Se cetesce hârtia direcțiunei despărțământului XXI (Năsăud) al Asociațiunei, prin care în conformitate cu decisiunea anterioară a comitetului acesta e rugat să statorască terminul adunării generale pentru 27 Augustu n. 1893.

— Comitetul statorcesc terminul adunării generale din anul curenț, ce se va ține la Năsăud, pentru zilele de 27 Augustu st. n. și zilele următoare și ficsază programa:

Duminecă, în 15/27 Augustù:

I. Parastasù pentru fericitul de piã memoriã președinte George Barițiu.

II. Ședința I-a cu următórea ordine de zi:

1. Deschiderea ședinței prin presidiulù ordinarù la 10 óre a. m. în localulù, ce se va destina spre acestù scopù.
2. Raportulù generalù alù comitetulù despre activitatea sa în decursulù anulù 1892 dimpreună cu conclusele aceluia.
3. Alegerea unei comisiunii de 3 pentru esaminarea raportulù generalù și a unei comisiunii de 3 pentru esaminarea rațiociniulù pro 1892 și a proiectulù de buget pro 1894.
4. Exmiterea unei comisiunii de 3 pentru încassarea de taxe dela membrii vechi și dela cei cari se vorù înscrie de noù.
5. Insinuarea propunerilorù și a eventualelorù interpelări.
6. Raportulù comisiunei de înscrieri.
7. Cetirea eventualelorù disertațiunii.

Luni, în 16/28 Augustù:

III. Ședința II-a cu următórea ordine de zi:

1. Deschiderea ședinței la 9 óre a. m.
2. Verificarea procesulù verbalù alù ședinței I-a.
3. Raportulù comisiunilorù esmise în ședința I-a.
4. Alegerea președintelù, cassarulù și eventualù a altorù funcționari ai Asociațiunei pentru restulù periodulù 1893—1895.
5. Cetirea eventualelorù disertațiunii.
6. Defigerea loculù pentru viitórea adunare generală.
7. Dispozițiunii pentru autenticarea procesulù-verbalù alù ședinței a II-a.
8. Încheerea ședințelorù adunărei generale.

În legătură comitetulù decide, ca în programă sã se înregistreze observarea, cã eventualele disertațiunii au se fiã prezentate presi-diulù Asociațiunei în scrisù cu 8 zile înaintea adunărei generale. (Ex. Nr. 255/1893.)

Nr. 137. Rugarea vëduvei Maria Bogorinù și a ficei sale Aurelia cu data pres. 11 Iuliù n. 1893, pentru dóue posturi de îngrijitóre în internatulù de fete alù Asociațiunei.

— Se trãmite la direcțiunea scólei civ. de fete a Asociațiunei spre competentă afacere. (Ex. Nr. 258/1893.)

Nr. 138. Stipendistulù Asociațiunei Georgiù Vasiù, absolventù alù clasei VII a gimnasulù reg. de statù din Sibiiù, își

justifică prin atestatul înaintat în 11 Iuliu n. a. c. sporul făcut în studii în anul scol. 1892/93. Din atestatul prezentat se constată un progres multemitor.

— Se ia act. (Ex. Nr. 259/1893.)

Nr. 139. Stipendistul Asociațiunei Elisei Mezei, teolog în cursul al II-lea al seminariului „Anderianu” gr. or. din Sibiu, își justifică prin atestatul înaintat în 14 Iuliu n. 1893 sporul făcut în studii în cursul anului 1892/93, și cere să i se lase stipendiul și pe anul viitor scol.

— Constatându-se din atestatul prezentat un progres multemitor, cererea stipendistului E. Mezei se încuviințează. (Ex. Nr. 261/1893.)

Nr. 140. Dl. Nicola Bejanu, învățător în Varadia, cere să i se comunice decisiunea definitivă în privința disertațiilor sale pedagogice înaintate pentru tipărire și remunerare.

În legătură dl. Dr. C. Diaconovich, însărcinat prin decisiunea cuprinsă sub Nr. 68 a procesului verbal del. 29 April de a censura operatul, își înainteză raportul, din care se vede, că stilistica disertațiilor nu e aptă de tipar și ar. recere o prelucrare amănunțită, apoi ar. fi de lipsă rectificarea mai multor părți ale opului, manuscriptul e de tot voluminos, și tipărirea lui ar. pretinde spese considerabile, pe când de altă parte opul, fiind de specialitate curat didactică, s'ar mărgini la un cercu foarte restrins de cetitori.

Din aceste considerante și față cu modestele mijloce ale Asociațiunei, destinate pentru tipărirea de cărți, domnul Dr. C. Diaconovich propune, a nu se încuviința tipărirea opului pe seze Asociațiunei.

— Comitetul decide, că nu se află motivat a încuviința cererea dlui N. Bejanu.

Nr. 141. Academia ces. și regiă din Viena trimite pentru biblioteca Asociațiunei următoarele publicațiuni:

Sitzungsberichte philos. histor. Classe, Band 127 și 128.

" math. naturw. Classe	{	Abthlg. I.	1892 Nr. 7—10
		" II. a)	1892 " 7—10
		" II. b)	1882 " 7—10
		" III.	1892 " 7—10

Denkschrift math.-naturw. Classe Band 59 Register Nr. XIII.

— Se ia act cu mulțemită și se constată, că bibliotecarul a adevărit primirea. (Ex. Nr. 266/1893.)

Nr. 142. Rugarea dnei Maria Reou, veduvă preotésă în Sibiiu, pentru scutirea de didactru pe anul școlar 1893/94 a fiicelor sale Valeria, Aurelia și Elena, eleve ale școlei civile de fete a Asociațiunei,

— se predă direcțiunei școlei civile de fete a Asociațiunei pentru a-și da părerea. (Ex. Nr. 267/1893.)

Nr. 143. Cererea direcțiunei școlei civile de fete cu data pres. 19 Iuliu a. c., ca să se asemneze în contul subvențiunei pe anul școl. 1893/94 suma de 130 fl. v. pentru cumpărarea și pregătirea spre conservare pe earnă a unor produse pe sēma internatului.

— Se încuviințēză, și suma de 130 fl. v. a. se asemnēză la cassă spre plătire, în contul subvențiunei pe anul școl. 1893/94, avēndu direcțiunea de a-și așterne la timpul seū rațiociniul. (Ex. Nr. 268/1893.)

Nr. 144. Se presintă cererea dluī I. Popoviciu, cu data 18 Iuliu, să se întocmēscă la cuartirul seū închiriatu în casa Asociațiunei o culină corespundētoare.

— În vederea lipsei unor nouē sale la școla civilă de fete comitetul nu încuviințēză cererea dluī I. Popoviciu, și cassarul Asociațiunei, dlū L. Simonescu primesce însărcinarea de a abdice locuința pentru 1 Novembre 1893. (Ex. Nr. 269/1893.)

Nr. 145. Se presintă cererea dluī Petru P. Herțea, învățatoriu în Fürmēnyes, cu data pres. 21 Iuliu n. 1893, ca să i se acorde unū ajutoriu de 50 fl. spre depunerea examenului de cualificațiune pentru școlele poporale superiōre și civile.

— Nedispunēndu Asociațiunea de mijlōce cu asemenea destinațiune, cererea dluī P. P. Herțea nu se pōte încuviința. (Ex. Nr. 270/1893.)

Nr. 146. Direcțiunea despărțemēntului XXI (Năsēudū) alū Asociațiunei transilvane prin hârtia cu data 15 Iuliu 1893, înaintēză suma de 35 fl. ca tacse încassate dela membrii ordinari, cu cererea să li se trimită fōia „Transilvania” pe 1893, încātu arū mai fi numeri disponibili.

— Priimirea sumei de 35 fl. se adevăresce, și organul Asociațiunei „Transilvania” se va trimite membrilor, cari și-au achitatū tacsele pe anul 1893 acum, încātu vorū mai fi numeri disponibili. (Ex. Nr. 271/1893.)

Nr. 147. Direcțiunea scôlei civile de fete a Asociațiunei înaintéază prin hârtia cu data 14 Iuliù 1893, cererea comitetului esecutivù pentru introducerea luminei electrice în Sibiiù, pentru a se introduce unele date statistice despre actuala luminare în tabelele alăturate.

— Se ia actù, că datele cerute s'aù introdusù în tabele. Ex. Nr. 272/1893.)

Nr. 148. Cererea lui A. Szilagyi pentru esarëndarea caselorù din Vidra de susù, moștenite după fericitulù Avramù Iancu,

— nu se încuviințéază, și dnulù avocatù Dr. B. Preda din Câmpeni va fi a sè ruga, sè inițieze pașii de lipsă pentru o convenabilă închiriare a casei din cestiune. (Ex. Nr. 274/1893.)

Nr. 149. Se presentă cererea lui I. Bianù cu data pres. 23 l. c., ca sè i se conferéscă fiului seù Simeonù, învêțacelù de têmplarù, unù ajutoriù.

— Petentulù se îndrumă la concursulù, ce se va publica la timpulù sèu. (Ex. Nr. 275 1892.)

Nr. 150. Direcțiunea despărțemântului XXXII (D. S. Mărtinù) alù Asociațiunei transilvane înaintéază prin hârtia cu data 17 Iuliu spre revisuire procesulù verbalù alù subcomitetului luatù în ședința dela 17 Iuniù 1893, din care se vede, că

a) se vorù iniția pași pentru popularisarea și întregirea colecțiunei „Date istorice“ privitoare la familiile nobile române;

b) că s'a dispusù colectarea pentru fondulù „George Barițiu“;

c) adunarea generală a despărțemântului se va ținé la 30 Iuliù n. 1893 în D. S. Mărtinù.

— Se ia actù, și cuprinsulù procesulù verbalù se apróbă. (Ex. Nr. 276/1893.)

Nr. 151. Direcțiunea desp. XXVII (Cohalmù) alù Asociațiunei transilvane înaintéază prin hârtia cu data 20 Iuliu spre revisuire procesulù verbalù alù adunărei generale, țínute la 16 Iuliù n. a. c., la Merchiașa și cere dispozițiunì pentru trimiterea fôiei „Transilvania“ la membrii.

Din procesulù verbalù înaintatù sè vede, că:

a) raportulù subcomitetului și alù cassarului s'aù luatù spre sciință și s'a datù absolutoriele recerute;

b) s'a încassat la adunarea generală 37 fl. 50 cr. v. a., tacse dela membrii ordinari. și 12 fl. 40 cr., cotisațiunii dela membrii ajutători;

c) s'a înscris un membru ordinar și șapte ajutători;

d) s'a decis, ca adunarea generală viitoare să se țină în Cața.

— Se ia act despre cuprinsul procesului verbal înaintat, și se dispune trimiterea fioiei „Transilvania“ la membrii, cari și-au solvit ulterior tacsele pro 1893, încât vor mai fi numerii disponibili. (Ex. Nr. 277/1893.)

Nr. 152. Dl. Dr. V. Glodariu, profesor gimnazial în Brașov, cere prin hârtia pres. în 27 l. c., ca cu ocaziunea adunării generale să se espună și să se sorteze o colecțiune de lucruri din bețe, făcute de fiica sa Augusta, instructoră la șola română froebeliană din Brașov.

— Dl. Dr. V. Glodariu e avisat, a se adresă cu cererea sa la despărțământul Asociațiunii din Năsăud. (Ex. Nr. 270/1893.)

Nr. 153. Se prezintă cererea cu data 27 August 1892 a dlui Iacob Strajan din Alba-Iulia, pentru un ajutor spre perfecționare în arta desenului și de pictură.

— În lipsa unor mijloce de asemenea destinațiunii cererea nu se poate încuvința. (Ex. 286/1893.)

Nr. 154. În urma raportului despre grava îmbolnăvire a dlui controlor N. Frateșu,

— Comitetul însărcinează cu agendele controlorului pe dl. membru I. Crețu. (Ex. Nr. 292/1893.)

Nr. 155. Propunerea dlui L. Simonescu, ca fostul cassar dl. G. Candrea să fie provocat a-și presenta rațiociniul,

— Se priimesce. (Ex. Nr. 295/1893.)

Sibii, d. u. s.

În absența vice-președintelui:

Ioan Hannia m. p.,
membru în comitet.

Dr. Amos Frâncu m. p.,
secretariu II.

Verificarea acestui proces verbal se conrede dlor: I. St. Șuluțiu, P. Cosma și L. Simonescu.

S'a cetit și verificat. Sibii, în 9 August 1893.

I. St. Șuluțiu m. p. P. Cosma m. p. L. Simonescu m. p.

Procesul verbal

luat în ședința comitetului Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român, ținută în Sibiu la 16 August n. 1893.

Președinte: Dr. Ilarion Pușcariu, vice-președinte.
Membrii prezenți: I. V. Russu, Ioan Hannia, Ioan Papiu, I. St. Șuluțiu, P. Cosma, I. G. Popu, Dr. C. Diacovich, Zacharia Boiu secretar I, L. Simonescu cassar, Nicola Toganu, bibliotecar.

Secretari: Dr. Amos Francu.

Nr. 156. Comisiunea numită din partea comitetului prin deciziunea cu data 24 Iunie a. c. Nr. 254. pentru censurarea raționamentului școlii civile de fete cu internat a Asociațiunii pentru anul 1892/3, înaintat prin direcțiunea școlară, raportează despre reșurirea făcută, arătându că a aflat totu în ordine, și propune,
 — ear comitetu decide:

1. Raționamentu școlii civile de fete pentru a. 1892/3 se declară revăduțu, aflatu în regulă și aprobatu din partea comitetului și se înaintă la adunarea generală spre reșurire finală și pentru a se estrada absolutoriu.

2. Pentru achitarea împrumuturilor realizate în decursu anulu se asemnă direcțiunei școlii suma de 1,270 fl., care se va lua din colecta de 1457 fl. 40 cr., întreprinsă anume în scopu, de a acoperi lipsele școlii.

3. Direcțiunea școlii se îndrumă de nou, a compune și a presenta inventariu obiectelor, cari aparțin institutulu de școlă.

4. Restanțele neincassabile de 38 cr. din a. 1888/9 și de 36 cr. din a. 1890/1 se scot din evidență.

5. Restanțele de 24, 19 și de 56 fl., saldu cassei de 32, 12 și restanțele a. 1892/3 de 300 fl., trecu ca percepțiuni în bugetu a. 1893/4.

6. Direcțiunea școlii se îndrumă să și achite tôte conturile până la finea anulu școlar respectiv.

7. În privința contulu dubios de 9.50 la firma Jikeli direcțiunea școlii se facă cercetare și se raporteze despre rezultatu.
 (Ex. Nr. 310/1893.)

Nr. 157. Aceeași comisiune dela Nrulă precedentă ală acestuî procesă verbală înaintăză raportulă sěu asupra proiectulă de bugetă ală scőlei civile de fete cu internată a Asociațiunei, pregătită de direcțiunea scolară pentru anulă 1893/4, și pe basa propuneriloră comisiunei

— Proiectulă de bugetă ală scőlei civile de fete cu internată a Asociațiunei pentru anulă scol. 1893/4 se aprőbă cu următorele modificări:

A. La erogatiuni:

sub titl. I. a) și f) sě se ștergă cuincuenalele de cătē 100 fl. ală unuî învățatoră și ală directőrei. Sumele respective se reducă atunci la 1,800 fl. și 700 fl.

În privința sistemisărei postuluî pentru a dőua bonă direcțiunea scolară se facă propunere motivată. Număi după încuviințarea aceleia în principiū se pőte prelimina remunerațiunea pentru atare postū.

În urmarea acesteia posițiunea de sub titl. I. k) sě se reducă la 1 bonă și la 100 fl.

La alimentare: titl. II b) sě se prelimineze atâtea persőne, cătē primescū în faptă viptulă în internată, adecă 12 persőne cu o erogatiune totală de 1440 fl.

La servițiū: titl. III. e) sě se prelimineze număi 2 servitőre cătē aū fostă și până acum; pentru a treia servitőre direcțiunea se facă propunere motivată. Posițiunea acēsta se reduce atunci la 120 fl.

La spese de cancelariă: titl. IV sě se prelimineze 50 fl.

La mijlőce de învățămētū: titl. V a) și b) sě se prelimineze cătē 50 fl.

La titlu ală X. sě se prelimineze: Contribuțiune cu 14 fl., acēsta a fostă cuprinsă până acum în spesele neprevădute, — fiindă ea însă posițiune permanentă și cunoscută, trebue preliminară ca atare.

În urma acestoră modificări erogatiunile a. 1893/4 voră face în totală 15,027 fl.

B. La percepțiuni să se prelimineze mai înainte de tőte:

Restanța la eleva Aug. Munteană cu 24 fl. 19 cr.

Restanța la eleva Ecaterina Goiană 56 fl.

La titl. III. Tacse se se prelimineze în conformitate cu pozițiunea dela erogatiuni numai 36 eleve à 220 fl. cu percepțiunea totală de 7,920 fl.

Titlul X se se prelimineze: Subvențiune dela Asociațiune: 2,254 fl. 69 cr.

Făcând aceste modificări, totalul percepțiunilor ni se presentă cu 15,027 fl., care sumă se bilanțază cu suma erogatiunilor.

Staverindu-se astfel bugetul, acesta va fi a se înainta adunării generale spre informare. (Ex. Nr. 309/1893.)

Nr. 158. Se presentă rațiociniul cassei Asociațiunei pentru anul solar 1892 pregătit prin fostul cassar, dl. G. Candrea cu dată 15 August, cu observarea, că rațiociniul s'a înaintat numai după repetite ursoiri, chiar și telegrafice, ear raportul special referitor la rațiocini și la rezultatele obținute încă lipsesce, dar dl. G. Candrea a promis, că în scurt timp îl va subșterne.

— Rațiociniul Asociațiunei pe anul 1892 se predă pentru raportare unei comisiuni alese în persoanele d-lor I. St. Șilulițiu, P. Cosma, L. Simonescu.

Dl. G. Candrea e a se provoca, ca în cel mai scurt timp să se înainteze raportul său, care după sosire se va administra în cale presidială numitei comisiuni. (Ex. Nr. 321/1893.)

Nr. 159. Cassariul Asociațiunei dl. L. Simonescu presentă proiectul de buget pentru cassa Asociațiunei pe anul 1894 diimpună cu un raport.

Proiectul de buget al Asociațiunei pe anul 1894 și raportul cassarului se trimite la comisiunea numită sub punctul precedent al acestui proces verbal spre raportare. (Ex. Nr. 298/1893.)

Nr. 160. Înainte de a da cetire raportului general despre activitatea comitetului în decursul anului 1892, redactat și prezentat prin secretariul II. Dr. Amos Frâncu, dl. L. Simonescu în vederea îngrijitorilor vesti primite despre lățirea cholerei, și în considerare, că după informațiunile mai recente mai multe adunări au fost oprite din acest motiv, propune,

ear comitetul din aceleși considerațiuni decide în unanimitate de voturi:

Adunarea generală a Asociațiunei, convocată pe 27. August 1893 și zilele viitoare în Năsăud, se amână pe timp nedeterminat

Nr. 161. Comisiunea numită pentru procurarea portretelor fostilor președinți ai Asociațiunei raportază, că a sosit de la atelierul Urmașii lui Philipp Schäffer din Viena portretele bine executate ale fostilor președinți de pia memoriă, Andrei bar. de Șaguna și T. Cipariu, cu acel adaus, că prețul rambursat al acelora, conform facturii pres. în 10 August, s'a plătit la mandat presidial.

Se ia act, și aprobându-se plățirea făcută, pentru suma de 310 fl., erogată pentru portrete, cassariului i se dă indemnizare.

Portretele fostilor președinți de pia memoriă Andrei bar. de Șaguna și T. Cipariu se vor așeza în mod solemn în sala festivă a școlei de fete cu internat a Asociațiunei.

Nr. 162. Dl. Dim. Moldovanu, protopresbiteru gr. or. în Sighișoara, cere prin hârtia adresată presiului cu dată 23 Iunie nou 1893, se fi autorisat a iniția reconstituirea despărțământului al XXI. al Asociațiunei.

— Comitetul primesce cu mulțemită ofertul dlu proto-presbiteru D. Moldovanu și fi autorisază de a iniția reconstituirea despărțământului XXI (Sighișoara) al Asociațiunei.

Nr. 163. Se prezintă două conturi, unul despre 70 fl., cu dată 10 Mai a. c., altul despre 80 fl., cu data 12 Mai dela anteprenorului de pompe funebre V. H. Borger în Sibiu despre lucrările decorative, efectuate la casă și în curtea Asociațiunei din incidentul repausării fericitului președinte G. Barițiu.

— Constatându-se, că s'a comandat lucruri decorative numai în suma de 100 fl. v. a., se asemnă la cassă spre plățire această sumă, ear plusul de 50 fl. ca pretensiune nemotivată nu se încuviințază. (Ex. Nr. 347 și 348/1893.)

Nr. 164. Se prezenta raportul comisiunei numite în ședința dela 9 Iunie Nr. prot. 97 spre a raporta asupra cererii direcțiunei școlei de fete a Asociațiunei pentru înmulțirea salilor pentru piano și obiectele fizice ale școlei civile de fete a Asociațiunei, prin care constatându-se, că deschiderea unor nouă locale nu este necungiuată necesară, conform propunerei comisiunei

— Cererea direcțiunei școlei de fete pentru înmulțirea salilor nu se încuviințază până atunci, până nu se va constata necesitatea. (Ex. Nr. 316/1893.)

Nr. 165. Secretariul I. Z. Boiu prezintă raportul cu data 13 August n. 1893 al comisiunei numite în ședința din 29 April

n. a. c. sub Nr. prot. 57 în cauza distribuirei premiilor și a tipăririi operelor premiate.

Pe baza constatărilor, referitoare la estensiunea în côle de tipar a manuscriptelor,

— Se decide în conformitate cu condițiunile concursului literar cu data 29 Novembre 1890 Nr. 292:

a) pentru colecțiunea sa de 43 povești se asemnăză la cassă spre plătire dlui I. P. Reteganul ca premiu suma de 144 fl. v. a.;

b) pentru datele colectate prin dlă Tită Budu i se asemnăză autorului la cassă spre plătire ca premii suma de 96 fl. v. a.;

c) pentru lucrarea „Igiena copilului dela nascere până la anulă ală 7-lea a vieții“ se asemnăză dlui autor S. Stoica la cassă spre plătire ca premiu suma de 100 fl. v. a.;

d) tipărirea se concrede secretarului I. Z. Boiu, care va avé se o ducă în deplinire cu concursulă presiului și se raporteze la timpulă seă asupra celor efectuite;

e) operatele voră fi a se tipări în tipografia archidieceasană cu prețulă de 16 fl. la cólă în formată 8°, litere cicero în formatulă obicînuită la asemenea lucrări, și anume datele din literatura populară în una broșură, ear lucrarea igienică în alta, și în fine

f) pe fôia tuturor e a se însemna, că lucrările aă eșitū sub auspiciile Asociațiunei și suntă proprietatea esclusivă a aceleia. (Ex. Nr. 327/1893.)

Nr. 166. Dlă P. Cosma presentă lista Nr. 500 a contribui-
rilor fondulă „G. Barițiu“ dimpreună cu rezultatulă aceleia în
suma de 323 fl. 50 cr. v. a., depusă în libelulă Nr. 11,026/1893
ală institutului de credită și economii „Albina“.

Din listă se vede că a contribuit :

1. Dlă George Popă de Băsesci 100 fl. v. a.
2. Dlă P. Lucuța din Sibii 10 fl. v. a.
3. Dlă Ioană Lințu din Caransebeș 3 fl. 50 cr.
4. Dlă Alecsandru Lebu din Sibii 10 fl. v. a.
5. „Albina“ institutū de credită și economii în Sibii 200 fl. v. a.

— Se ia actū, și primirea sumei de 323 fl. 50 cr., ca contribuire la fondulă „G. Barițiu“ se adevăresce.

În legătură se decide, că rezultatulă listelor de contribuire pentru fondulă „G. Barițiu“ se se publice și adevărescă în organulă Asociațiunei „Transilvania“. (Ex. Nr. 336/1893.)

Nr. 167. Presidiul notifică, că dl Vasilie Bașota, jude reg. în pensiune, a trimis suma de 10 fl. ca rată pro Augustă a. c., a contribuției sale la fondul „G. Barițiu”.

— Primirea sumei de 10 fl. se adevărește. (Ex. Nr. 301/1893.)

Nr. 168. Secretarul II. raportază, că decisiunea comitetului cuprinsă sub Nr. prot. 97 al procesului verbal de la 9 Iunie n. 1893, prin care s'a ordonat scrierea unui nou concurs pentru o nouă putere didactică la școala de fete a Asociației în condițiile anterioare, nu se poate executa din motiv, că concursurile anterioare nu s'au referit la un post de învățător, ci la stipendiul de 500 fl. pentru pregătirea la această carieră, ținută în disponibilitate conform concluderii aduse în ședința de la 20 Aug. n. 1893. Nr. prot. 100.

— Pentru instituirea unei noi puteri didactice se creează un post de învățător suplent, remunerat în conformitate cu decisiunea comitetului din 18 Martie 1891. Nr. prot. 47 cu salariu de 600 fl. și bani de cuartier de 100 fl.

În concursul, al cărui termen se fixează cu 30 de zile, afară de calificarea cerută prin lege pentru învățători suplenți, va fi a se cere de la concurenți perfectă cunoștință a limbii germane în vorbire și scriere ca condiție absolută.

Nr. 169. Secretarul II raportază, că pentru anul viitor școlastic ar fi a se scrie concurs pentru 10 stipendii à 50 fl., votate prin adunarea generală a acționarilor institutului de credit și economii „Albina” și 4 stipendii iarăși à 50 fl. din donațiunea de 200 fl. a dlui Dr. A. Maniș, pentru elevele adăpostite în internatul de fete al Asociației transilvane.

— Se decide scrierea unui concurs pentru 14 stipendii à 50 fl. pe șema elevelor adăpostite în internatul Asociației în condițiile anterioare și cu termenul de 25 August n. 1893.

Sibiu, d. u. s.

Dr. Ilarion Pușcariu m. p.,
vice-președinte

Dr. Amos Frâncu m. p.,
secretar II.

Verificarea acestui proces verbal se concred dlor Ioan V. Russu, Partenie Cosma și Iosif St. Șiluliț.

S'a cetit și verificat: Sibiu în 26 August 1893.

P. Cosma m. p. I. V. Russu m. p. I. St. Șiluliț m. p.

CONSEMNAREA

sumelor colectate în favorul scôlei civile de fete a „Asociațiunei transilvane” prin dl. Partenie Cosma.

Iuliu Musta, agentu în Glemboca 80 fl. 50 cr.; Iosifû Baba, econ. în Ghijasa 1 fl.; Iosifû Cazanû, econ. în Reşinari 1 fl.; Petru Trifa, econ. în Mihasta 4 fl.; I. Popû econ. în Boiulû mare 4 fl.; Dr. G. Ilea, avocatû în Baia de Crişu 1 fl.; A. Berinde, protopopû în Seini 4 fl.; „Perseiû” bancă în Seini 5 fl. 50 cr.; Floré Rusû, econ. în Uilac 1 fl.; Aug. Cheţan, econ. în Reghinu 50 cr.; I. Popa, econ. în Ocna 4 fl. 50 cr.; Teodorû Bona, econ. în Dobra 2 fl.; Ioanû Nistorû, econ. în Dobra 50 cr.; Ioanû Crişanû a lui George, econ. în Lăpugiuul de jos 2 fl.; Solomonû Nicula, econ. în Vorţa 1 fl.; Teodorû Bisonea, econ. în Visca 1 fl.; Martin Bucoviceanu, econ. în Coseşti 1 fl.; George Boge, econ. în Batruia 1 fl.; Iosifû Holdeanu, econ. în Sirbi 1 fl.; Târnaşu Sandu, econ. în Mezö-Band 1 fl.; Samoill Ciuran, econ. în Armeni 2 fl.; Teodorû Ganea, econ. în Noerich 1 fl.; Eftimie Boarû, econ. în Agârbiciu 2 fl.; I. Cucuruzû, econ. în Bolvasniţa, 1 fl.; G. Anderca, econ. în Vălişora 50 cr.; P. Băcilă, econ. în Petroşniţa 1 fl.; G. Stanû, econ. în Jupa 1 fl.; P. Bilcă, econ. în Rugi 50 cr.; Ars. Preda, econ. în Prişanû 1 fl. 50 cr.; Petru Curia, econ. Buceşniţa 2 fl.; Agasinû Dragomirû, econ. în Armenişu 50 cr.; I. Linţu, econ. în Verciorova 8 fl.; Avram Grosian, econ. în Ciuta 3 fl.; G. Ladariû, econ. în Glêmboca 2 fl. 50 cr.; Atanasie Popovici, econ. în Obreza 1 fl.; Mateiû Burdea, econ. în Vaarû 6 fl.; Iuliû Musta, paroch în Glêmboca 6 fl. 50 cr.; Ioanû Cismaşu, econ. în Bocşa 2 fl.; T. Maerû, econ. în Rêlét 1 fl.; Gligorû Suciu, econ. în Baiţa 1 fl.; I. Cabutû, econ. în Baiţa 2 fl.; I. Burza, econ. în Blăjeli 8 fl.; I. Moldovanû, econ. în Elisabetopole 1 fl.; R. Munteanu, econ. în Frîta 2 fl.; N. Burgea, econ. în Şeica mare 2 fl.; Ioanû Popû, econ. în Vidra de jos 1 fl.; Iuliû C. Vlăduţu, econ. în Turda 2 fl.; Nic. Codra, econ. în Uiôra, 2 fl.; Ioanû Zugravû, econ. în Vorţa 1 fl.; Ioanû Goie, econ. în Vorţa 1 fl.; Crăciunû Bota, econ. în Dobva 1 fl.; I. Hódre, econ. în Vorţa 2 fl.; Sim. Poplăceanû, econ. în Slimnicu 2 fl.; N. Lazarû, econ. în Mohu 2 fl.; I. Marcu, econ. în Şard 1 fl. 50 cr.; I. Irimie, econ. în Corneţeli 2 fl.; Dem. Popû, econ. în Faragó 2 fl.; T. Nasta, econ. în Baiţa 3 fl.; Sim. Suciu, econ. în Soropháza 1 fl. 50 cr.; Gavrilû Rusu, econ. în Köbölháza 2 fl. 50 cr.; T. Chirilă, econ. în Urişu 1 fl.; „Perseiû” bancă în Seini 12 fl.; Teofilû Indrei, econ. în Vujaşd 50 cr.; I. C., econ. în Sibiu 2 fl.; G. Roşianu, econ. în Ungurei 1 fl.; Vasile Hotea, econ. în Zlatna 1 fl. 50 cr.; I. Balteşu, economû în Ocna 1 fl.; I. Bohartû, econ. în Obreja 50 cr.; Savu Mitea, econ. în Ocna 1 fl.; Nişă Toma Bratu, econ. în Ocna 1 fl.; Ioanû Linţu, econ. în Caransebeşu 10 fl.; R. Crainicu, protopopû în Dobra 11 fl.; V. Moldovanû, econ. în Ludig 1 fl.; Z. Şoptereanu, econ. în Majos 2 fl.; Leonû Munteanu, econ. în Veza 1 fl.; P. Olteanu, econ. în Sângeorgiu 8 fl.; Toda Avramû, econ. în Ludich 8 fl.; Mihaiû Lupu, econ. în Secădate 1 fl.; Ioanû Munteanu econ. în Roşia 2 fl.; Gavrilû Mera, econ. în Biriş 1 fl. 50 cr.; Maria Aldea, econ. în Boiulû micu 1 fl.; I. Moldovan, econ. în Gurghiu 1 fl.; S. Cioloca, econ. în Köher 1 fl.; P. Zbanca, econ. în Topliţa 1 fl.; Stefanû Prodea, econ. în Bogat 2 fl.; A. Neagoe, econ. în Buia 2 fl.; M. Tatu, econ. în Buia 3 fl.; T. Hondea, econ. în Secădate 2 fl.; M. Găvosdea econ. în Apoldulû de jos 2 fl. 50 cr.; N. Cărpinişan, econ. în Rehëu 50 cr.; A. Berinde, protopopû în Seini, 2 fl.; „Persieû” bancă în Seini 7 fl. 50 cr.; I. Linţu, agentû în Caransebeşu 22 fl. 50 cr.; M. Munteanu, econ. în Alba-Iulia, 1 fl.; Colectanţi prin filiala Braşovû 416 fl. 67 cr. — Totalu 2,785 fl. 17 cr.